

ТЫЗЭКЬОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Макъ

Бэдзэогъум и 27-р — Адыгэим
къэралыгъо гъэпсыкэ иэ зыхъугъэ Маф

1923-рэ ильесым
пъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къыдэкы

№ 74 (22523)

2022-рэ ильэс

БЭРЭСКЭЖЬЙИ

МЭЛЫЛФЭГЬУМ и 27-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
къыхэтутыгъэхэр ыкчи
нэмэки къэбархэр тисайт
ижъугъотэштых
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъээст

Адыгэим иамалышПухэр нахь игъэкІотыгъэу къизфагъэфедэштых

Ащ къихэкіе зеконым ильэ-
ныкю шхъаэхэм ашыц хуу-
гъэ Адыгэим илээгъупсхэр
къизфагъэфедэгъэнхэр.

Мы аужырэ лъэхъаным баль-
неологическое туризмэм нахь
хахъо зэрэхъугъэм къихэкіеу
Адыгэим зеклохэм афытегъэ-

псыхъэгъэ комплексхэу ща-
шыхъэрэми япчагъэ хэхъуагъ.
Джырэ лъэхъаным диштэрэ
гъэпсэфыпэ зупчэхэм ашыц

Адыгэим зыфэдэ къэмыхъугъэ чыопс байны-
гъэхэр илэх, зекло къаклохэрэм зыщагъэпсэ-
фынымкэ ыкчи къизэрагъэлээнхэмкэ амалы-
шухэр мыш щагъотыщтых.

хуугъэ парк-хакицэшэу «Псы-
гупсэкіе» зэджагъэхэр. Мыек-
кюпэ районым ит псэуплэу
Удобнэм ар щашыгъ ыкчи бэ-
мышэу агъэфедэ хуугъэ.

Адыгэим и Лышхъаэу Къум-
пилыл Мурат инвестпроектым
игъэцэкэн зэрэкорэм нэлусэ
зыфишигъ. Мыш къэкуагъэх
федеральнэ инспектор шхъа-
иэу Сергей Дрокинир, Адыгэ
Республикэм зеконымкэ ыкчи
гъэпсэфыпэхэмкэ и Комитет
итхъаматэу Былымгъот Ибра-
химэ, муниципальнэ образов-
ваниеу «Мыекъопэ районым»
ипашэу Олег Топоровыр.

Пшъэдэкыжъэу ыхыырэмкэ
гүнэнпкэ гъэнэфагъэ зиэ об-
ществэу «Псыгупсэм» ипашэу
Руслан Сафиуллиним къизэ-
риуагъэмкэ, проектыр ильэс
заулэм къыклоц гъэцэклагъэ
хуугъэ ыкчи зыфытэгъэпсихъа-
гъэр цыфхэм яфэло-фашэхэр

дэгьюу зэштохыгъэнхэр ыкчи
уасхэр «мыцакъэу» щытынхэр
ары. Проектым иапэрэ чэзыу
гъэцэклагъэ хуугъэ, тхъамафэ-
кэ узэклэбэжьмэ комплексыр
зызтэпсэфыхэрэм апае къы-
зэуахъы.

Гъэпсэфыпэ гупчэм жьо-
гуу 4 хуурэ хакицэшэу номер
32-рэ зыхэтыр, псыфабэ зэрэл
бассейнишыр, йэрышэ псыке-
фэххэр, массаж лъэлкэ зэфэ-
шхъафхэр зыщашыгъ чы-
пэхэр хэхъэх. Бассейнэм ит
псыр мафэм къыклоц бэрэ
зэблахъу. Кислород хагъахъэ,
пчыхъэ къэс бассейнэр зы-
зэфашыгъкэ санитарнэ ыкчи
техническэ фэло-фашэхэр агъэ-
цакэх. Мыш дэжым къэг-
гъэн фое псым лээгъу нэшанэу
иэхэр ахэм апкъ къиклеу зэ-
блэхъугъэ зэрэмыхъхэрэр.

(Икэух я 2-рэ нэклуб. ит).

Предприятие пэрытхэм ашыц

Санкциехэмкэ Урысыем пэшүеклорэ тофхабзэхэр зыщизэрахъэхэ-
ре лъэхъаным анахъэу мэхъянэ и шольырхэм ашылэжъэрэ
хызметшапэхэр къизэтемыуционхэм.
Зэфэшыгъэ тахъзэхэль обществэу «Радуга» зыфилуу Мыекъопэ рай-
оным итыр гъэфэбаплээм чээт хэтэрыкхэм якъэгъэкынкэ Адыгэим
ипредприятие анахь пэрытхэм ашыц.

Ащ непэ иофшэн зыфэдэм,
гъэхъагъэу, гумэкыгъоу илэхэм
афэгъэхыгъэу джырэблагъэ
гүшүйэгъу тыфхуугъ генераль-
нэ директорэр Джалымэкъо
Хъызыр. Пащэм къизэрэтиула-
гъэмкэ, мы аужырэ ильэси-
тум нэшбэгум икъэгъэкын
ары зыдэлажъэхэрэр, ар мы

мафэхэм нахь федэу къыха-
хыгъ. Ащ лъапсэ фэхъугъээр
непэ экономикэм ыльэнкъо-
кэ къинигъоу тызыхэтыр ары.
Мыш ыпеклэ помидорыр ыкчи
щыбжыир бэу къагъэкыштыгъ.
Ильэсэм къыклоц щэгъогого
лъэхъан-лъэхъанэу лэжьагъэр
аугоижы. Гъэрекло зэкэмкэй

нэшбэгу тонн 1800-рэ къахы-
жыгъ. Мы ильэсми а къэгъэ-
лъэгъоным къышамыгъэлэнэу
мэгүгъэх. Джащ фэдэу эко-
номикэр зыпкэ зицожыкэ
помидорым ыкчи щыбжыим
якъэгъэкын фежъэжыщтых.

(Икэух я 3-рэ нэклуб. ит).

Адыгейм иамалышПухэр нахь игъэкІотыгъэу къызфагъэфедэштых

(Икіеүх).

«Псыгупсэм» зызщагъэ-псэфыщт чыпілә, кафе, ресторан, тренажер запыр ыкли кіләлцылык клубы, ыпкілә хэммыльеу транспортын зызщагъэуцыштыр хэхъэх. Видеольыпльзенм исистемэ аш хэт, зыгорекіл машом зыкыштэм, макъе къэзгъэуцышт пкы-тюри хагъэуцуагъ.

Мы ильсым бжыхъэм ехъупләу ятлонэрэ чезыур атупщищт, аш хэтыштых спортзалыр, бассейнхэр зиң унә цыккүхэр ыкли нэмикхэр. Іззэгүпсхэм анемыкілә фитнесым, спортын мыш щаптылынхе атепкыщт. Ахэм яшуга-гъекіл зызщагъэпсэфыхэрэм япсауныгъэ нахь пытэшт. Проектим кішакло фехъульхэр а лъэнкъохэм атегущыагъэх.

«Тэркә мэхъанешхо и зеклохэм агуқіл аштоигъую Адыгейр зызщагъэпсэ-фын альэккыщт чыпіләу къызэрхахырэм. Щыэнгъэм къызэригъельягъоремкіл, цыфхэм зекло-ным нэмикілә санатор-нэ-курорт фэло-фашэхэр къафагъэцекіләнхэм аш нахь мэхъэнэ цыккүл аратырэр. Арышь, Адыгейм амалышоу иләр зеккә нахь икьюу къызфагъэфедэшьущт. Джыре уахътэм диштерэ аш фэдэ гупчэхэр

республикэм нахьбыу иләнхэр, фэло-фашэхэр нахь дэгъую цыфхэм афэльэцекіләнхэм ахэр атегъэпсихъэзэнхэ фае. Арышь, инвестпроектхэу амалышоу къызэтихъэрэм тынал атедгъетыщт, зекко бизнесым хэхъоньгъэ ышыным пае амалхэр едгъетыщтых», — къы-иуагъ Күмпіл Мурат.

Шыгу къэтэгъекъижы, Адыгейм инфраструкту-

рэ тапекли хэхъоньгъэ ышыным пае лъэпкэ проекте «Туризм и индустритыщт инфраструктурнэ тофыгъо заулхэмкіл ишы-кіләгъе тофтыхъабзэхэр зэ-Бэмышіл корпорациеу «Туризм.РФ» зыфиорем зээзгыныгъэ дэтшыгъ. Аш

фэдэ зэдэлжээныгъэм республикэм амал къы-риитыщт инфраструктурнэ тофыгъо заулхэмкіл ишы-кіләгъе тофтыхъабзэхэр зэ-шотхынхэу ыкли стратеги-ческэ мэхъанешхо зиэ проектир — лыжхэмкіл

къызщакуяхан альеккыщт экокурортэу «Лэгъонакъэ» игъэпсын пхырыщыгъ-енкимкіл.

АР-м и Лышъхъэ ипресс-къулыкъу
Сурэтхэр А. Гусевым

Мэлдэлтэйгүйн и 27-р — урысые парламентаризмэм и Маф

Адыгэ Республика и Къэралыгъо Совет — Хасэм, Адыгэ Республика имуниципальнэ образованихэм ялЫкло къулыкъухэм ядепутатхэу лъйтэнгъэ зыфэтишылхэрэр!

Урысые парламентаризмэм и Мафэ фэшл тышуу-фэгушо!

Джыре обществэм ишыэнгъэкіл парламентым аштээрэ мэхъанэ ил. Къэралыгъо хабзэм изаконодательнэ къулыкъухэм хэгъэгум зэхъокынгъэш-хэр фэхъунхэм тегъэпсихъэгъэ шэпхээ-правовой

актхэр аштэх, социальнэ-экономикэ программэхэм япхырышын епхыгъэ тофыгъохэм, къэралыгъом иполитикэ щыэнгъэ, общественнэ хэхъоньгъэ зэрашьщт шыкъэм тегущылэхэ зыхъукэ анахъэу шуягъэ кътэу лажъехэрэм ахэр ашыщх.

Тиреспублике ифедэхэр Урысые Федерации и Федеральнэ Зэлукэ къыщизыгъэгъунэрэ сенаторхэм, депутатхэм, Адыгэ Республика и Къэралыгъо Совет — Хасэм, муниципальнэ образованихэм ялЫкло къулыкъухэм ядепутатхэм республикэмэх хэгъэгумрэ яхэхъоньгъэ ялахъышо зэрэхашылхэрэм фэшл тышшэу тызерафэрэзэр ямэфэкл ехъулэу къэтэло.

Ныбджэгъу лъаплэхэр, хэбзэихъухъанымкіл гъэхъэгъаклэхэр шъушынэу, псауныгъэ пытэ, щылеклэ-псэукэ дэгъу шъуйлэнэу, гухэлтышоу шъуйлэхэр къыжкуудхъунэу тышшуфэлъало!

Адыгэ Республика и Лышъхъэ, Урысые политическэ партиеу «Единэ Россием» и Адыгэ шыолъыр къутамэ и Секретарэу КҮМПІЛ Мурат

Адыгэ Республика и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

ЯлЫхъужъныгъэ тщыгъупшэштэп

Адыгэ Республика и Социальне хэхъоньгъэмкіл и министрэу Мырзэ Джанбэч къэзэрэугои-гъэхэм шуфэс къариыхыгъ. Хэмь-

кло-кілжын лъэужэу тарихым къихэнэгъэ хүгъэ-шагъэм ильс 36-рэ зэрэтеш-шагъэр аш къыхъигъэштыгъ. А уахътэм къыклоц лъэужыбэ къы-

зэрэхъугъэр, ау а тхъамыкагъом идэгъэзэйжын хэлэжъагъэхэм лъялхъужь-нгъэу зэрэхъагъэр цыфхэм зэращымыгъупшэштэр министрэм къыуагъ.

Мэлдэлтэйгүйн и 26-р — радиацием епхыгъэ тхъамыкагъохэм къыздахыгъэхэм ядэгъэзэйжын хэлэжъагъэхэм я Маф. Гум имыкы-ижыре ош-дэмыш-шагъэр къызыхъугъэр ильс 36-рэ хъугъэ. Аш фэгъэхыгъэ зэхахъэ чернобыль-цэхэм ясаугъэт дэжь щыкъуагъ.

— Адыгейм и Лышъхъэ Күмпіл Мурат ыцкіл, сэ сшъхъекли радиацием епхыгъэ тхъамыкагъохэм ядэгъэзэйжын хэлэжъагъэхэм «тхъашуугъэпсэу» ясэло. Гухэкл нахь мышлэми, ахэм ашыщыбэхэм ядунай ахъожыгъ. Къэралыгъо хабзэм икүлүкъухэм ялЫклохэм псаоу къэнэгъэ нэбгырэ пэпч зэпхыныгъэ адирял, яшы-кіләгъе іэпүлэгъур ара-

гъэгъотыним фэхъазырх, — къыуагъ Мырзэ Джанбэч.

Чернобыль къыщыхъэ аварием къыздихъыгъэ тхъамыкагъохэм ядэгъэзэйжын бэ хэлэжъагъэр. Адыгейм икыгъэ нэбгырэ 800 фэдизыр ахэм ашыщх. Ахэм шхъашэ зэрафашырэр ыкли зэрафэрэзэхэр къэгүшүэгъэ пстэуми къыуагъ, псауныгъэ пытэрэ насыпрэ ежхэм, яуна-

гъохэм ялэнэу къафэльэ-шагъэр.

Зэхахъэм икіеү чернобиль тхъамыкагъом идэгъэзэйжын хэлэжъагъэхэм зидунай зыхъожыгъэхэм яшэжь агъэлаплээз, къэзэрэугои-гъэхэр зы та-кыкъирэ афэшыгъуагъэх, саугээтэм къэгъагъэхэр къэралхъагъэх.

ІШЫЫНЭ Сусан.
Сурэтхэр Ішыынэ Аслын тирихыгъ.

Адыгэ Республика и Министерствэ лъэшэу гухэкл щыхъугъэ композиторэу, Адыгэ Республика и Министерствэ изаслуженэ тофыгъэ Бысыдж Мурат Асхад ыкъор зэрэшымыгъэжыр ыкли зидунай зыхъожыгъэм илахъилхэмрэ къылэблагъэхэмрэ афэтхъаусых.

Предпрыяціе пэрытхэм ашыщ

(Икзех).

— Хэткі шъэфэп непэ лъэхъанэу тызыхэтыр зэрэкниныр. Тигъэфбэлээ комплекс илофшіэн нахыбэм еврэм ыкчи долларым уасэу ялэм ельтыгыг. Сыда пломэ, дгъэфедэрэ чылапхъэхэр, чыгъяшухэр, нэмькыбэхэри ىекъыбым къышашых. Долларым ыуасэ къеохыжыг нахь мышлэми, товархэм уасэу хагъэхуягъэр къырагъэхыжырэп. Тихэгъэгу къышашыре чыгъяшур зэрэнахь пыутым фэшл ащ зеттыжыг. Чылапхъэм изэльэгъотынкэ гумэкыгъю тиэп, голландскэ фирмэм бэшлагъэу иоф дэтшэлэ, — къылиагъ Джарымэкъо Хъызыр.

Генеральне пашэм тызэрэштигъэзбагъэмкэ, продукцием итугъэкынкэ гумэкыгъо щылэп, бэү кыкылэупчлэх. Краснодар нэшебэгу кызыщагъэкырэ комбинатхэр бэү дэтын нахь мышэмийн, «Радугэм» ипродукции идэгүүгъэ ыкын илэшүүгээ зэрэзэльшагъэм кыихжкэу процент 80-р мы къалэм къикылхээз аащфы. Джащ фэдэу Москва, Ростов хэкум аащ, Адыгеири мы продукцием щыклерэп. Джащ фэдэу Мыеекуапэ щызэхажэрэ ермэлыкъым Хызыыр зипэшэ предприятиер ренэу хэлажье, цыифхэр кыифэразэх.

— Къэйкъыхэрэм якъэухъумэн-
кіэ чыгъяшшоу ыкі биомето-
дэу дгъэфедэрэм мылькушхо
атеклиадэ, — elo Хъызыр. —
Мазэ къес чыгъяшшу тонн 20
фэдиз къэтэшэфы, зы килограм-
мым соми 150-рэ ыуас. Нэшэ-
бэгум икъэгъэкъын ахъщэшхо
пэлохьэ. Арэу щыт нахь мышэ-
ми, типродукции ыуасэ зэрэхэ-
тымыгъяхъоцтым тыпыль, сыда
плюмэ цыифхэм яамал зыфэдэр
къыдгурээл. — elo Хъызыр.

Нэшэбэгум икъэгъэкын имы-

закьюо предприятием чыыгхэтэ гектар 25-м мышырысэ кыыштэгъэкы. Зы гектарым чыыг 670-рэ тельтигаты. Мышырысэм икъэгъэктинкэ тикъэралыгъо щагъафедэрэ технологиес пэрытхэр кызыфагъафедэх. Италииц итехнолоғиес ельтигъэмэ, чыыгъашшухэр нахь маккэу рагхьыллэх. Аш нэмыхкэу мышырысэ лъэпкъя класхэу «флорина», «либерти», «айдеред» зыфилоххэрэр къагъэктых. Кызыэралорэмкэ, мышыр лъэпкъхэр ыыгыгъоштух ыкчи узыр шурышшукэ къяуллэрэп. Хъацэ-плацэхэм къаэлкэхыхыяенным пае ахэм яшшүшлэх. Мышырысэр Адыгейим щыгуагъэкы, ежхэм ятранспорткэ зыпарэми ашэрэп. къаклоххэзэ аашащэфы.

ащэрэг, квадрохэз ащаффы.
Гъэфбэлээ комплексэ «Радугам» игенеральэ пащэу Джарымкэо Хъызыр мы мафэм ехъулэу зыгъэгумэкыре юфыгъохэм ащищхэм ташигъэ-
гъозь.

— Электроэнергиеу дгъэфедэрээр зэрэбэр къызыдэллэвэ-тэкіэ, аш уасэу льыттырэм ти-мыгъэгумэкын тльэкырэп. Зы киловаттым соми 10-рэ чалыч 47-рэ ылас. Кымэфэ лъэхъа-ным электроэнергиир нахыбэу дгъэфедэн фаеу мэхъу ыкы-мазэм сомэ миллионым клахъеу ыпкэ льыттэты. Аш нэмыхкэу гъэфэбаплэр термальнэ гъэсты-ныхъэмкэ тэгъэллэры. Аш къы-хэкіэу псым ильэсым сомэ миллион 15 фэдиз ыпкэ льы-

тэты. Ар бэдэд. Арэу щитми,

тилофшән кызызэтедгээуцагъеп, хэкілпэу щылэхэм талъыхүзээ зыпкь итэу юф тэшлэ. Гухэлтэй тиэхэм ашыц къэралыгъом иэкономикэ зыпкь зиуцожкыкэ типродукции хэдгээхъоныр, амалыкэу щылэхэм тяусэнрыр, — кызыгчлаш пашам.

— кынугъ пашэм.
Предприятием нэкъокъогъоу илэхэм Хъызыр къагащтэрэп, съда пломэ япродукции идэгч-тээклэ бэмэ зэльашлагъ ыкчи брендыцэр кынлэжьыг.

Іоффшаклохәм зәращық іәхәрәри гүмәкіңгө шъхъаңау щыләхәм аңыщәу пашәм кыйынгыагъ. Анахъау агрономхәр ықиңи рапбочәхәр гъотынгыуаех. Ләжъепкә

A black and white photograph capturing a moment at a construction site. In the foreground, a man wearing a light-colored cap and a dark, long-sleeved plaid shirt is focused on his work. He is positioned next to a large, complex piece of machinery, possibly a concrete pump or a similar industrial apparatus. The machine has various pipes, hoses, and structural components visible. Behind him, several large, rectangular boxes are stacked in a row. These boxes are clearly labeled with the brand name "Dolica" in a bold, sans-serif font. The scene is set outdoors, with a clear view of a cloudy sky above. The ground appears to be a mix of dirt and concrete, typical of a construction environment. The lighting suggests it might be late afternoon or early morning, with strong shadows cast by the equipment.

дэгүү араты нахь мышэмийн
ыпеклээс тоф зэрэшгэшгээний
фэдээу джы щыэ ныбжыкэхэмийн
гүгүү зырагчахынээ флахээ.

Предприятием ипащэ гъэфэ-
бэлгэ бизнесым ылъэныкъоктэ.

кіеу къекъэрэм лъэпльэ. Ильес заулкіе узекіләбәжкымә Голландием щыклоғын къэгъель-гъоным хәләкъаягъех ыкыл Іәмәпсымәхәр ашт къырашыгъех. Италием, Францием аштыләбәпле хъызметшләпле зетегъепсыхъаягъәхәм аштыклоэр къэгъельгъонхәм предприятием иагроном ахәлажъэ. Ашт нәмыкіеу зәфәшыгъялахъзәхэль обществәү «Радугәм» ильес зәкіләтлыклохәм щытху тхылъхәмкіе Урысыем ыкыл Адыгейим къышыхъаягъәшыгъ.

Адыгэ Республикаем и Лысьхъяу Күмпіл Мурат мы лъэнныкъом епхыгъэу шъольырым ипредприятие инхэм япащхэм зауигъэклагъ, муниципальна ермэлыкъхэм уасэхэм къащыгъэклагъэу социальна мэхъянэ зијэ гъомылапхъэхэр ашыгуагъэкынхэу зээзэгтыгъэх. Лысьхъяэм къызэриуагъэмкіэ, шъольырым, къалэм ашыгъэ предпринятиехэм, мэкку-мэцым зыпкъитыныгъэ яјеу яюшшіен лъагъекъяутэ. Аш нэмькіеу цыифхэм юфшіепіл чыпілехэр ашомыкіодынхэм фәш бизнесым хәшагъехэм къэралыгъо йэпилегъу арагъэгъоты.

«Къэрэлло ىپлыгъум кылдилтырэ ىoftхъабзэхэр ээкъе Адыгейим псынкъу щыпхырыщи- гъэнхэм тынаэ тедгъэтыщт. Аш дақлоу тэри тиамалхэр къыхэд- гъэштищых, цыфхэм, анахъэу социальнэ лъэныкъомкъэ зилоф дэйхэм, ىплыгъу ятыгъэным пае амалэу щыэр зэкъэ дгъэ- федэшт. Цыфхэм амалэу яэхэм яльтигъэу гъомылэлхъэ тэрээ өрмэлүкъхэм къаща- фын альэкъыным ренеу тынаэ тетымыгъэт хьущтэл. Республи- кэм мэкъумэцт товархэр къыщи- зышыхэрэм, къыдэгъэкъыжы- ным фэгъэзэгъэ предприятие- хэм зафэсэгъазэ мы ىофшэнным игъэкъотыгъэу къихэлэжъэнхэу ыкъи оптовэ уасэхэмкъэ япро- дукции өрмэлүкъхэм ашыулагъэ- къынэу. Адыгейим икъун фэдиз гъомылапхъэ къыщидағъэкъы, зымы тыщикулэштэл. Мы иль- сым республикэм лэжыгъешу къышахынэу тэгүгъэ», — Къы- йыагъ Къумпыл Мурат.

КИАРЭ Фатим.

Донбасс щыпсэухэрэм атай

Адыгеир, къэралыгъом инэмыйк! шъольырхэм афэдэу, Донбасс щыпсэурэ цыфхэм иш्यа-гъэ аригъэкъынам пыль.

Республикам тонн 20 фэдээз хүэрэ гуманитар һэпүйгээ джыри щаульоигъ, аш иклэшцаклор Урысые политическэ партиеу «Единэ Россияр» ары.

«Единэ Россиян» арбы.
«Единэ Россием» ишүағызкілә
Донбасс исхәм тонн 20 хъуре
гуманитар ІәпүІәгү джыри
афәтүгъойгь. Партием хәтхәм,
шользырым иобщественнә ор-
шылубу, швоур, тхвур, квасар,
кәләэцыкly гъомылапхъәхэр,
щаир ыкы кофер, Iәshly-lyshly-
хэр, консервхэр ыкы промыш-
леннә товар зәфәшхъафхэр.
Машинәхэм МЧС-м икүлы-

нахъ ящыкіләгъэ продукциехеар арых къаугъоигъэхэр. Ахэм ашыцых хъаджыгъэр ыкіл ашхашыкыләгъэхэр, шъоущыгъур, щыгъур, шъоур, тхъур, къуаер, кіләцыкыл гъомылапхъэшэр, щаир ыкіл кофер, іәшly-lyшly-хэр, консервхэр ыкіл промышленнэ товар зәфәшхъафхэр.

Машинәхэм МЧС-м икъулы-күшләхэр ягъусәхэу къаугъоигъэхэр Ростов хәкум нагъесы-гъэх, нәужым ахэр зытейфәх-рәм алакагъяхъаштых

(Тикорр.).

Мыхэр уицьыфых, Адыгеир

Шуштэнным къыфэхъугъ

1937-рэ ильясын жыоныгъуакэм и 1-м къуаджэу Афыпсыпэ къышыхъугъэ шъэожыер зэрэ Урысыеу цэрыго щыхуныр зыми ыгу къэкыгъэпшти. Къыгъэшагъэм нахыбэр ащ Темир Чыжыем щигъэкъуагъ. Ащ псыхыагъэ щыхуугъ, зыфэдэ хуущтыри къышынэфагъ.

... Нэбгырэ 15-у дышэ къычэхыпээм къеколгэгъэхэм ашыщшу темыр лыгыу-лыстыр зыфэшэгъэгъэр нэбгыри З нылэп. Ахэм ашыщшу Шъэумэн Хъазрэт. Дышээр къычэхыпээм къин дэдагь. Сыд фэдэ чыпээ зэжку ар зэрымыгъэгъэр?! Зэгорэм зэрыс вертолетыр чыгум къитефэгъагъ, зэхгээнэгъэ тракторэу зэрысир мыл чэргэ хуугъягъ, чыпээ градус 40-р льешу къегуауи къыхэгъыгъ. Ау, енэгүягъо, Тхэм ынешу къышифэштигъэкъ: псаоу зэкэми къахэгъын ылъэгъыгъ. Ащ фэдэ цыфхэр, зэрэл хабзэ, машломи хэстхихэхэрэп, псыми ытхалэхэрэп.

Зэгорэм зэрбригадэу дышэм бэрэ льыхуугъэх, ау зи къагъотырэп. Тэклу-тэклуэ юфышэхэр къээрэгъэбэрырхэу фежъагъах: «Сыд пай пкэн-

Шъэумэн Мэджид Хъутатыкъом иклалэу Хъазрэт алэдээ юфшэнэры зыщиублэгъагъэр къуаджэу Тэххутэмкъуа культурэм и Унэ дэтигъэр ары, механикыгъ. Ащ нэужум дзэм къулыкъур щихыгъ. Къызекъожым чыпээ чыжъэхэм зашиуштынэ ыгу къэкыгъ.

Алэдээ Темир Чыжыем идышэ къычэхыпэхэм ашыщ горэм рабочу ар луухэгъагъ. Ильяс 29-рэ зыщиублэгъэр дэжэ, зэхэшэн юфхэм зэрафэзээм гулати. Чукоткэм щылэ дышэ къычэхыпэ артэлэу «Восходым» пашэ фашыгъ. Ащ ылж Магадан хэкум ит артэлэу «Союзым» фагъэзагъ. Ильяси 10-м къыклоц анах дэгүүхэм а артэлэр ахалтытэ хуугъягъ. Ащ къыклоц къуагъ артэлэу «Полюсир». Нэужум ар зэфэшыгъэ ыахъэхэл обществэу «Дышэ къы-

пчагъэ федэу къыклоц къуагъ. Къушхъэлэе юфшэнхэмкъэ инженерэу, техническэ шлэнхэхэмкъэ докторэу Х. Шъэу-

ыкъи нэмыкхэр аригъэшыгъэх. Ильясынкъо гупсэ ренэу пэччыжъагъами, Хъазрэт зыкы ар ўзгыгушшу къыхэгъыгъэп. Ичыпэгъухэм ягъэхъагъэхэм ашыгушлукъытагъ, адэштагъ.

2002-рэ ильясын ичыпэгъухэм япроцент 70-рэ фэдизэм амакъэ фати, Шъэумэн Хъазрэт Адыгэ Республиком и Президент хуугъэ. Апэрэ мафхэм къащыублагъэр ар чыпээ гумэкыгъохэм арифэу къыхэгъыгъ. Хъатикъуа псыр къызыкаом, ежэ иунэе мылькукъэ бэ зэшүүхыгъэр, къуджэм ищыклоц-псэуки зыпкъ иуцожыгъагъ. Сомэ миллион 550-рэ фэдиз иунэе ахъщэу а тхамыкагъом икэхүхэм ядэгээзыжын ащ пэуицэхэгъагъ.

Ежэ къызщыхъугъэ районымкээ инвестициехэм мэхбанэшо зэрэлээ къыпкырыкъызэ, Х. Шъэумэн Адыгэим и Президенту зыщетым Тэххутэмкъоэ районым илэштээ Хъюко Аслын муниципалитетын инвестициехэр нахыбэу къыклоц хъанхэм илоф къазыхельхээ, къыдиргэштэгъагъ. Нэужум компанийнешхохэу «ИКЕА», «АШАН» зыфэпштхэм япроект инхэр муниципалитетын щизшуюхыхъурагъэхъагъ.

2001-рэ ильясын Адыгэим и Президентыгъэу Шъэумэн Хъазрэт медицинэ учреждение тэгээпсихъагъэр «Я ХХI-рэ лэшэгъум иклиник» зыфиорэр Афыпсыпэ щаргъэшыгъ. Джырэ уахтэм диштэрэ 1эмэ-псымхэмкъэ ар зэтгээпсихъагъ. Гупчэм щашырэ операциехэм афэдэхэр иккыб хэгэгхэм ашашыхъ. Медицинэ техники, аппаратурэу чэтийр зэкэ Х. Шъэумэнэх яж иахъщекъ къышфыгъ.

Адыгэим ипсэүпэхэм газыр алахъагъахъ зэхъум шапсынээ къоджитгэштээ зэтгээпсихъагъ энэ-лицей аригъэшыгъ. Непэ къызынэснэйми аш ёлгасаухэрэд къифэразэхэу игуту ашы. Ежэ иунэе ахъщекъ къэлэцкыу ыгыыпэ, нэбгырэ 480-мэ ательятэгъэ профтехучилишыр, еджалырэ нэбгырэ 990-рэ зычэфэштыр

ашыхъ, сымэдже хыильхэм адэлэх.

Ильяс къэс гъэтхэ мэфэкхэм атефэу медикхэм, къэлэгъаджэхэм зэтыгъо ахъщэ ёлпыгъу ареты, къэлэцкыуухэм алаа атракционхэр зэхечэх.

Ковидым ильхэхъан Пшызэ шъольырымрэ Адыгэимрэ ашыгсэхэрэм сомэ миллион 40 къафитгыгъ.

Загъорэ угупшысэ: ащ фэдиз гупыкыр тыдэ къышжэхъера? Хъазрэт ятэу Мэджиди гукэгъушхо хэлъеу щитыгъ. Къоджэ къэхалъэр, Афыпсыпэ дэсхэр зэдээжхээзэ, къашыхъ зэхъум, ахъщэу къаугоингъэр икъуогъэп. Къэлапчъэр хэлъхэгъэн фэягъ. Джашыгъум Мэджидэ ежэ икъэлапчъэр къаритыгъагъ. «Адэ о сидэу ухуултгыгъ?» — алии къоджэдэсхэр зеупчыхэм, — «Тхэм амал къыситыгъ апэрэ къэлапчъэмкэ, ятлонэрэмкы къыситыгъ», — ариложыгъ. Джары цыфхэм шу горэ афишэнэры Хъазрэт насыгыгъээ зыклильтэрэ.

Тележурналистхэр зэгорэм Х. Шъэумэны гүшүгъэтуу къызыфхуухэм ашыгъэшэгъонэу къыхагъэштигъагъ: «Мылькушоу ялэр къошо тэгээпсихъагъэхэм яшфын, иккыб къэралхэм языгъэлсэфыпэ аанах дахэхэм уахтэр ашагъэхоны ылж итхэу, ёлпыгъу зищыклагъэхэм

анэлэ афэгъэзэгъенны зыкы емьгүшисэхэрэп журналхэм, гъэзэтхэм бэрэ къарэхъэх. Ау миллиард пчагъэхэр цыфхэм афэзэшэхэрэм, гупыкырши зиэхэм афэгъэхыгъэу макэ цыфхэм ашлэрэр». А журналистын демыгъэштэн плъэклиштэп.

Урысые къэралыгъом игъэптиэн, цыф лъэпкъ зэфэшхъафхэм азыфагу иль зэкъошыгъэр, зэгурьоныгъэр мыукохъэнэ, дышье къычэхынмкээ промышленностын ихэхоньгъэ илахьышо зэрахишыхъагъэм пае орденхэу «За заслуги перед Отечеством», «Честь и Слава», «Знак почета» зыфилхэрэр къыфагъэшшошагъэх. Игупсэ Адыгэим ылашхъэкъ шуслагъэу илэхэм апае медалэу «Адыгэим и Щитхуузехъ» зыфилорэр къыратыгъ. Шъэумэн Хъазрэт «Пшызэ шьольыр и Лыхуу», къалэу Красноярскэ, Красноярскэ краимыкы Мыекуупэ я Цыфгъэштуагъ.

2021-рэ ильясын чыэпьюгъум и 11-м Людвиг Нобель ишлүхъафтын ар илауреат хуугъэ. Мэфэкл зэлүүкэу Москва щыкагъээм аш къышигъагъы: «Сшагъэр зекэ цыфхэр ары зыфэшшагъэр».

Шъэумэн Хъазрэт къыгъэшлагъэм ызыщанэр дышье къычэхынэхэм епхыгъагъ. Ихэгъэтуу аш мылькушо къыфхыгъ. Адыгэхэм алаоба «Шуши псым хадз». Шапсыгъэхэм къахэгъыгъэ цыф шлагъо, гупыкырши зиэ Шъэумэн Хъазрэт жыоныгъуакэм и 1-м ильяс 85-рэ зэрхүрэхэмкээ гуфэбэнэгъэ хэлъеу ичыпэгъуухэр инэу къыфэрэзэх.

Ильяс къэс Шъэумэн Хъазрэт шуслээ зыпэгъум сомэ миллион 300 фэдиз пэуеугъахъ. Аш иахъщекъ къэлэцкыу ыгыыпэ, цыфхэр зычэснэштхэе унэхэр

чээу аш фэдизрэ тывьыхъон фая?» зыфэпштхэм фэдэхэр къызахэуулыхъэм, Хъазрэт ыгу тэклу къэлэцкыу ыгыыпэ, ау Тхэм зэрилуу, анах къызщыхъубжыщхэм дэжэ дышээр «къаклоу» фежъагъ. Етланы бэ дэдэу «къаклоцтыгъэ» нахь ар! Псынкэу телеграммэ Москва, ССР-м иминистрэхэм я Совет фагъэхыгъ: «Дышээр щы! Сыд фэдиз шьуицкылагъэр?»

Джаш фэдэу зэгорэм чынээшоу дышээр льыхуухээз, бульдозерыр Сыбыр ипсихъо цыклю горэм мылэу теххуагъэм пхырэзэу ригъэжъагъ. Хъазрэт ашыгъум къэлэ ныбжыкагъ, хъурэр псынкэу къызщыхъурэом, тросяир ыыгъыгъэу псы мылым хапкы, бульдозерыр къыгъэнэжъыгъагъ. Я 60-рэ ильхэхэр арь ахэр зыхуугъагъэхэр.

Чэхынмкээ компаниу «Полюс» зашыжьым, Шъэумэн Хъазрэт аш компаниюн пашэ фашыгъ. Дышээр икъычэхынкээ анах комбинат инэу дунаим тетхэм ар ашыщ хуугъягъ. Псэүпэу «Еруд» зыфалорэр а чыпээм щагъэпсигъагъ. Хъазрэт ичыпэгъухэм ашыщ горэ къызэхом, лъэшэ ёгыгъэшгээзэ мырэущтэу ыгыгъагъ: «Шъэумэны цивилизацием пэччыжъуу дышээрмэ тэгээшкыгъэ ахэшыкагъыгъэ къалэ къыгъэпсигъ». Хъазрэт зыфэзэзгээ юфхэм хашыкылхуу фырилэх хуугъягъ, аш ёлпээсэнгъээ инри игъусэжъагъ. Хэгъэгум, ылжээ аш фэдэ къыхэмыгъэу ашы. Дышье дышээр дышигъэхэгъэ унэ-лицией аригъэшыгъ. Непэ къызинэснэйми аш шыгэсухэрэр къифэразэхэу игуту ашы. Ежэ иунэе ахъщекъ къэлэцкыу ыгыыпэ, нэбгырэ 480-мэ ательятэгъэ профтехучилишыр, еджалырэ нэбгырэ 990-рэ зычэфэштыр

АКІЛГҮРУ Разыт.
Тэххутэмкъуай.

Адыгейм зыщеушъомбъу

Мэкъэшхо зыпүкырэ мотоциклэм утесэу, чьэ псынкэм ухэтэу күшхъэ бгы лягэм зыкыышыребгъэхыхын зэрэплэкыщтыр бэхэмкэ шошхуугуаими, аш фэдэ шыкэкэ зигъэпсэфыгьо мафэхэр зыгъаклохэрэр щилэх.

Ильэс заулэ хуугъэу эндурэмкэ (гэгээн зымынэ чыплем мотоциклэм утесэу ухырыкыныр) зеконым Адыгейм зыщеушъомбъу, ильэс къэс аш пыщагъэ хуухэрэм япчагъэ хэхь. «Эндуру» е мотозеконкэ заджэхэр Урысыемкэ зеконым ильэнкүаукэхэм ашыц. Ары нахь мышэми, пыщагъэ хуурэмэ япчагъэ зэхапшияа зеушъомбъу. Фэдэ зыгъэпсэфыкээр къыхээхэрэм нахыбэрэмкэ якыапхэр Кырым, Шъачэ, Дагыстан ыкчи Алтай республикахэр ары. Джы ахэм ясатырэ тишольтыр хэбгээуцом хуущт. Мы лъэныкъомкэ тиреспубликэ ышырэ лъэбэхэрхэр мыинхэм, ишьыпкъэу.

— Ары, мотозеконым Адыгейм зыщеушъомбъу. Сэшхъэкэ аш сынгыгуаз, сида плом аш фэдэ зыгъэпсэфыкээр зикласэхэй Адыгейм къиххэрэр сэлэгъух, садэгүшүйэ. Тибыгы е юшхъэ лъагхэм ахэр къызфащэх. «Экстрем» зыфалорэм лъихьу-

хэрэм апай мотоциклэмкэ зеконыр, — къелутэ мотозеконыр зикласэу Бэрзэдж Мурат.

Непэ Адыгейм икъушхъэхэрэм эндурэмрэ зеклэричын умыльэкыщту зылтыгхэрэри щилэх. Зеклабхэм ежь ямотоциклехэр ялдэжхэй Урысыем ишьолтыр зэфэшхъафхэм къарэкъяш, къеблагъях, сида плом ахэр зэрикъоштх лъагхэм язэхгээуцонкэ Адыгейм ичыопс ялрыфэгү дэд. Къушхъэ тхыцэу, ыашхъэу, мэзэу, псыкьефхыпэу ыкчи псыхьоу итим язэмлэуухыгъэ ишьугъэкэ гэгэуанэр гъешэгъонеу ыкчи гъэхыльягъэу бгээпсэн ольэкьи. Мэз лужкум зэллиштэгэе юшхъэ тхыцэмэ мотоциклэкэ укъяхыныр, чыг икыкыгъэм е мэхъохэм укъялэнти, псыхьохэм уазэпхыкыныр зэхашхэрэй зыгъэлэххэрэм ашыщх.

— Бгын укъехи зыхыкэ, пцы хэмийлэу, щынагъо, ау бэрэ пшэрэй юфим ёнальюми, уесэжьы. Шъхаалэр —

мыжъо горэм утемыльэдэнир ары, сида плом ар щэрхъым мытэрэзэу кызыкэчэрагъо, удэчхэхын пльэкыщт. Джаш фэд удэкылаа зыхыкэ. Псынкэу окоми, джыри чыжъэкэ лъагьор зыфэдэр къэлэгэгүн фэе, — къыхгэшы эндурэмкэ гуазэу Александр Разумовы.

Эндурэмкэ купеу «Спарта Майкоп» зыфиорэм хэтхэр Адыгейм зеримычэгэхэ лъагьор илэп. Фэдэ къечхъаханхэмкэ ахэм а зы уахтэм зэнэкъоххэми зафагхэхазыры ыкчи загъэпсэфы. Осым нэмийкэу ом изытэд ислэдээр теплни ахэмкэ ялрыфэгү. Эндурэм пыщагъэхэ зэххум ахэр къэлэ къызэрхэу Адыгейм икъушхъэ мэзхэм къащаачхыэштгээ. Джы яснаущыгъэ хагъэхуагь, хэшүүк куу фырял ыкчи зэнэкъоху инхэм ахэлажхэй. Бэмшүэ Урысыем ичыпэе зэфэшхъафхэм къарыкыгъэ спортымен 300-м нахыбэр зыхэлжэгээ зэнэкъоху хы Шуцэ ышхъом ёнгыгъяа ашыщхэм гъо-

къакыц зэрагъэгъотыгъэ къулайныгъэм ишьугъякэ анах күшхъэ лягхэм якунхэ амал я. Адыгейм ичыопс исаугъэт анах даххэм ашыщхэу Тхачышко зы мафэкэ шыххапэ дэчээнхэш, къехыжышшүүтых.

— Адэ, уфэмыхъязырэу анах гъогуонэ псынкэм утхээ хуущтэл. Хэшүүк горэ фыуиэн фэе. Анах макэмкэ ебгээжээныш, хэбгъаххэзэ удэлэжъэшт. Зэу узэретэтысхъэу тикушхъэмэ уарччэшьущтэл. Аш уахтэ ишыкагь, — къыхгэшы Бэрзэдж Мурат.

Джырэкэ мотоциклэмкэ зекон лъэхъаныр цыклы-цыклизу аублэ. Къушхъэпэ чынналхэх осыр зытэмыльхъэм къащаачхыэхэрэр щилэх. Ильэхъанышу дэдэр гъэмажаар ары. Къушхъэхэм осыр зяхыжыгээ, лъагьохэр къафызэуихштых. Арышь, ижо къэсмэ, зыгорхэр апэрэу, ашыщхэр икэрыкэу мотоциклэхэмкэ тимэзыльэ бгыхэм ыкчи ляшхъэхэм ялъагьохэм атхяштых.

АНЦОКЬО Ирин.

«Линие плъырым» Йоф ышшэшт

Урысыем и Следственнэ комитет и Тхаматэу А. И. Бастрыкиным къэбарлыгъээс Гупчэм унашьо фишыгъ Донецкэ ыкчи Луганске народнэ республикэхэм, джащ фэдэу Украинах къарыкыгъэхэу Урысые Федерацаем къекуагъэхэм апае чэш-зымафэм йоф зышшэшт «линие плъыр» къизэуахынэу.

Куулыкъум ишаа иунашьо къылкырыкыхээ, гупчэм аппаратах испедственнэ подразделенихэм ыкчи субъектхэм ашхъэ фимитхэу япсэупхээ къэзигынагъэхэу Донецкэ ыкчи Луганске народнэ республикэхэм, джащ фэдэу Украинах

къарыкыгъэхэм чанэу йоф адашэ. Аш dakloy Украинах щыхьурэ хуугъэ-шагъэм зэрар хээзыгъэхэр следствилем егъенэфы, джащ фэдэу правовой, социальнэ ыкчи медицинэ іэпилэту арагъэгъоты, ахьщэ тыххэр аратынхэмкэ, документхэр агъэ-

псынхэмкэ яшьугъэ арагъэкы. Къэзигъээжыгъэхэр тикээралыгъо ишьолтыр зэфэшхъафхэм къащацуугуэх ыкчи «линие плъырым» ишьугъэкэ къэбархэмкэ псынкэу зэхжжынх альэкыщт. Къэбарлыгъээс Гупчэм икъулыкъушшэхэм

мыш фэдэ екъолаклэм ишьуа-

гъэкэ ашыгъээжыгъэхэм псынкэу іэпилэту афэхъщых. Зэдэгүшүйэгъу хэзэгээс къызфагъэ-федэхээ Следственнэ комитетын бгы пстэумкэ цыфхэм юридическэ іэпилэгү аригэгээтын ыкчи ахэм яшоильтыгъэхэр къуухумэнхэ ылтэкыщт.

Къэзигъээжыгъэхэм къэбарлыгъээс Гупчэр афэхъээгъэшт ыкчи ахэм якъэбар социальэ хъытыухэу ВКонтакте (<https://vk.com/infocentrskrf>)

ыкчи Телеграм-каналэу (<https://t.me/infocentrskrf>) артыщых. «Линие плъырым» ителефон номер мы мэфэ благхэм Урысыем и Следственнэ комитет исайт ыкчи ведомствэм исоциальэ хъытыухэм къарыхьашт.

1941 — 1945-рэ ильэсхэм щыгэгэ Хэгэгү зэошхом Текноныгъэр къызыщыдахыгъэр ильэс 77-рэ зэрэхъурэм фэгъэхьыгъэ мэфэк Iофтхъабзэу зэхащэштхэр

Мазэр, мафэр	Уахътэр	Иофтхъабзэр зыфэдэр	Иофтхъабзэр зыщызэхашэшт чыплэр
мэлдэлтэйгүйн и 28-рэ	10.00 — 12.00	«Текноныгъэкэ» зэджэгъэх мэшюкум пэгъокыщтых	къ. Мыекъуапэ, мэшюкугъогу вокзал
жъоныгъуаклэм и 1-рэ	мафэм къыклоцI	Фестивалэу «Мы вместе» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, ур. Краснооктябрьскэр (урамэу Комсомольскэмрэ Пушкиным иурамэр азыфагу) къэлэ зыгъэпсэфыпI паркыр
жъоныгъуаклэм и 1-рэ	мафэм къыклоцI	Іэрышхэм якъэгъэльэгъонэу «Город мастеров» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, ур. Краснооктябрьскэр (урамэу Комсомольскэмрэ Пушкиним иурамэр азыфагу)
жъоныгъуаклэм и 1-рэ	11.00	Къэлэ зэнэкъокъухэм щатекуагъэхэм тынхэр къазыщарагтыжыщт Iофтхъабзэу «Мы — наследники Победы!» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, зыгъэпсэфыпI къэлэ паркыр, эстрадэу «Ракушкэм» дэжь
жъоныгъуаклэм и 1-рэ	11.30	Шы спорт республикэ зэнэкъокъухэр	къ. Мыекъуапэ, Мыекъопэ шыкъэгъэчъапIэр
жъоныгъуаклэм и 1-рэ	мафэм къыклоцI	Концерт программэу «Звенит Победой май цветущий» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, зыгъэпсэфыпI къэлэ паркыр
жъоныгъуаклэм и 1-рэ	12.00	Iофтхъабзэу «Мир, труд, май — читай и создавай!» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, зыгъэпсэфыпI къэлэ паркыр, эстрадэу «Ракушкэм» дэжь
жъоныгъуаклэм и 2-рэ	10.00	Күшхъэфэчъэ спортымкэ фестиваль	къ. Мыекъуапэ, зыгъэпсэфыпI къэлэ паркыр
жъоныгъуаклэм и 5 — 8-рэ	10.00	Гандболымкэ кэлэцыкъухэм язэнэкъокъо Урысыемрэ Адыгэ Республикаемрэ язаслуженэ тренерэу С.М. Джэнчатам ишлэжь фэгъэхьыгъэр	къ. Мыекъуапэ, АКъУ-м физическэ культурэмрэ дзюдомрэкэ институт испортзал
жъоныгъуаклэм и 5 — 9-рэ	мафэм къыклоцI	Кинофильмхэмрэ театрэ къэгъэльэгъонхэмрэ зыщяплтыштхэ Iофтхъабзэу «В мое сердце война поступалась с экрана» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, культурэмкэ къэлэ Унэу «Гигант» зыфиорэр
жъоныгъуаклэм и 6-рэ	10.00	1941 — 1945-рэ ильэсхэм щыгэгэ Хэгэгү зэошхом Текноныгъэр къызыщыдахыгъэр ильэс 77-рэ зэрэхъурэм фэгъэхьыгъэ игъеклотовыгъэ зэлуклэрэ мэфэкI концертэ	къ. Мыекъуапэ, Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо филармоние
жъоныгъуаклэм и 7-рэ	9.00	Самодеятельнэ творческэ колективхэм яконцертэу «Моя Весна! Моя Победа!» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, къэлэ ермэлыкъышыпIхэр: — урамэу Советскэр (Текноныгъэм иурамэр переулкэу Красноармейскэмрэ азыфагу) — Димитровым иур. (Чкаловым иур. къыщежьэу Юннатовхэм яурам нэс)
жъоныгъуаклэм и 7-рэ	9.00	Щэрыонымкэ, шэкюонымкэ республикэ зэнэкъокъухэр	Мыекъопэ район, къутырэу Шунтук, щэрыопI спорт комплексыр
жъоныгъуаклэм и 7-рэ	10.00	Къызэпчэйнымкэ Мыекъуапэ ичемпионат	къ. Мыекъуапэ, ур. Краснооктябрьскэр
жъоныгъуаклэм и 7-рэ	12.00	Футбол цыкъумкэ зэнэкъокъоу ветеранхэмрэ футболыр зикласэхэмрэ зыхэлэжъэштхэр	къ. Мыекъуапэ, посуныгъэр зыщагъэпытэрэ спорт гупчэу «Мыекъуапэ»
жъоныгъуаклэм и 7-рэ	13.00	Шахматымкэ Мыекъуапэ икубок шъхъэихыгъ	къ. Мыекъуапэ, республикэ шахмат клубыр
жъоныгъуаклэм и 7-рэ	16.00	Спектаклэу «Одна ночь» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, Урыс къэралыгъо драматическэ театрэу А.С. Пушкиним ыцлэкэ щытыр
жъоныгъуаклэм и 7 — 8-рэ	мафэм къыклоцI	Самодеятельнэ творческэ колективхэм яконцертэу «Марафон памяти» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, къалэм имикрорайонхэм ящагухэр
жъоныгъуаклэм и 7 — 9-рэ	11.00	Флешмобэу «Мамыр тхъаркъу» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, культурэмкэ Унэу «Гигантам» дэжь
жъоныгъуаклэм и 8-рэ	9.00	Теннисымкэ СШОР N 1-рэ изэнэкъокъу	къ. Мыекъуапэ, зыгъэпсэфыпI къэлэ паркыр (тенис кортым дэжь)
жъоныгъуаклэм и 8-рэ	10.00	Күшхъэфэчъэ спортымкэ зэнэкъокъу	къ. Мыекъуапэ, зыгъэпсэфыпI къэлэ паркыр
жъоныгъуаклэм и 8-рэ	10.00	Волейболымкэ зэнэкъокъоу ветеран купхэр зыхэлэжъэштхэр	къ. Мыекъуапэ, АКъУ-мрэ МКъТУ-мрэ яспортзал

**1941 — 1945-рэ ильэсхэм щынэгээ Хэгээгү зэошхом
Текноныгээр кызындыдахыгээр ильэс 77-рэ зэрэхьурэм
фэгьехыгээр мэфэк Iофтхабзэу зэхаштхэр**

жюныгъуакэм и 8-м	14.00	Шахматынкээ Адыгэ Республикаан икубок шхъэйхигээ	къ. Мыекъуапэ, шахмат клуб
жюныгъуакэм и 9-м	10.00	Гупчэ мемориалын къэгъагъэхэр кэлтыральхэштых, Мыекъопэ гарнizonынрэ хэбзэухүмэкло кулыкъухэмрэ ялофышэхэр урамын кырыклоштых	къ. Мыекъуапэ, Гупчэ мемориал
жюныгъуакэм и 9-м	12.00	Урысын патриотическэ йофтхабзэу «Мыкъодыжыщт полк» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, В.И. Ленинным ичэгү кыншэжээу урамэй Краснооктябрьскэм нэс, Пушкинским иурам кыншэжээу зыгъэпсэфынэ къэлэ паркын нэс
жюныгъуакэм и 9-м	12.00 – 13.00	Йофтхабзэу «Пусть вечно славим мы Великий май Победы!» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, зыгъэпсэфынэ къэлэ паркыр, эстрадэу «Ракушкэм» дэжь
жюныгъуакэм и 9-м	12.00 – 13.00	Къалэм итвроческэ колективхэм яконцертэу «Марш Победы!» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, зыгъэпсэфынэ къэлэ паркын идэхьанэ дэжь
жюныгъуакэм и 9-м	12.30- 15.00	Хэгээгү зэошхом иветеранхэр агъэшхэштых	къ. Мыекъуапэ, зыгъэпсэфынэ къэлэ паркыр
жюныгъуакэм и 9-м	12.30 – 15.00	Концертэу «Одна на всех Великая Победа» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, зыгъэпсэфынэ къэлэ паркыр, шахмат клубын дэжь
жюныгъуакэм и 9-м	13.00 – 14.30	Къалэм икэлэццыклю творческэ колективхэм яконцертэу «Победа в сердце поколений!» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, зыгъэпсэфынэ къэлэ паркыр, эстрадэу «Ракушкэм» дэжь
жюныгъуакэм и 9-м	14.30 – 16.00	ДШИ N 1-м итвроческэ колективхэм яконцертэу «Весна на клавишах Победы» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, зыгъэпсэфынэ къэлэ паркыр, эстрадэу «Ракушкэм» дэжь
жюныгъуакэм и 9-м	16.00 – 17.30	Самодеятельнэ творческэ колективхэм яконцертэу «Песни Великого подвига» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, зыгъэпсэфынэ къэлэ паркыр, эстрадэу «Ракушкэм» дэжь
жюныгъуакэм и 9-м	17.00 – 18.55	Творческэ колективхэм яконцертэу «Пусть гремит, не смолкая, в честь Победы салют!» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, зыгъэпсэфынэ къэлэ паркыр
жюныгъуакэм и 9-м	19.00	Зэрэ Урысын таикъикэ щышыгъоштых	Адыгэ Республика
жюныгъуакэм и 9-м	19.00	Адыгэ Республикаан иартистхэм ямэфэк концерт	къ. Мыекъуапэ, В.И. Ленинным ичэгү
жюныгъуакэм и 9-м	19.10	Флешмобэу «Этот День Победы» зыфиорэр – таикъикэ щышыгъохэкэ концертэй хэлажьэхэрэм Текноныгээм фэгьехыгээр орэдир кызындашт	къ. Мыекъуапэ, зыгъэпсэфынэ къэлэ паркыр
жюныгъуакэм и 9-м	19.20 – 20.30	Къашъохэмкээ йофтхабзэу «Вальс Победы» зыфиорэр	къ. Мыекъуапэ, зыгъэпсэфынэ къэлэ паркыр, эстрадэу «Ракушкэм» дэжь
жюныгъуакэм и 9-м	21.00	Мэфэк мэштоустхь	къ. Мыекъуапэ, В.И. Ленинным ичэгү

Типчыхъэзэхахъэхэр

Москва Къыштыгъ

Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо орэдыло-къэшьокъо ансамблэу «Ислъамыем» мэлъыльфэгъум и 25-м Москва концерт къыштыгъ.

Адыгэим къэралыгъо гъэпсыкэ 11-эй зыгэсүэрээр ильэси 100, «Ислъамыем» зызэхашагъэр ильэс 30 зэрэхъухэрэм афэгъэхыгъэ пчыхъэзэхахъээр академическэ театрэу «Русская песня» зыфиорэм и Унэ щыкъуагъ. Концертыр адигэ джэгукъэ аухыгъ. Лъэпкэ зэфэшхъяфхэу пчыхъэзэхахъэм щызэукальгъэхэр тиартистхэм лъешэу къафразэх, «тхашууегъэпсэу, джыри Москва шъукъакъ» къаралуагъ.

Кушъхъэфэчъэ спортыр

Адыгэ быракъыр щаIЭтыгъ

Мэлъыльфэгъум и 23 — 25-м Урысыем кушъхъэфэчъэ спортымкэ изэнэкъокъу Адыгэ Республикаем имыжъо гъогухэм ашыкъуагъ.

Санкт-Петербург, Удмуртием, Татарстан, Красноярскэ, Новосибирскэ, Омскэ, Адыгэим якэлэеджаклохэу ильэс 15 — 16 зыныбжъхэр зылукъэгъухэм ахэлэжъагъэх.

Апэрэ мафэм зэхажэгъэгъэ шэлжь зэнэкъокъур Урысыем ихэшияпкыгъэхэе командэ хэтэу Стлашь Мамыр кушъхъэфэчъэ спортымкэ иапэрэ тренерэу С. А. Алыбэрдым фэгъэхыгъагъ.

Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо быракъ и Мафэ ехъылэгъэ зэнэкъокъур гъешлэгъонэу зэхажагъ. Урысыем кушъхъэфэчъэ спортымкэ икомандэ хэтхэу Александр Евтушенкэмрэ Стлашь Мамыр спортыменхэм гүшлэгъу афэхъуягъ. Зэнэкъокъум хагъэунэфыкъирэ чыпэхъэр къыщидэзыхъгъэхэм афэгушуягъэх, шуихъафтынхэр аратжыгъагъ.

— Республикаем щызэхэтщээ спорт зэлукъэгъухэм урысхэр, къэндзалхэр, удмуртхэр, адыгэхэр, фэшхъяфхэри хэлэжъагъэх, — къытиуагъ Адыгэ Республикаем кушъхъэфэчъэ спортымкэ и Федерации ишпэшү Анатолий Леплюк. — Адыгэим итарихъ, икултурэ ыкыи испорт афэгъэхыгъэх хуугъэ-шагъэхэм кэлэеджаклохэр ашыдгъэгъозагъэх.

Жъоғо 12-р къызылхэлэдьыкырэ адигэ быракъыр зэнэкъокъум щалэтигъ, щагъэбыйбэтагъ. Спортыменхэр, тренерхэр зэхэуцохээ нэпээпль сурэтхэр атырахыгъэх. — Республике общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» бэмышлэу сырэгъэблагы, адигэ быракъыр зэхахъэм къызыстагъ. Хасэм итхаматэу Лымыщэкъо Рэмэзан, Хэсашхъэм хэтхэу Стлашь Юрэ, Цыккүшо

Аслын, Хьот Юныс, нэмикхэм гүшлэгъиэ фабэу къысауагъэхэр счыгбувшэхэрэп, — къеуатэ Стлашь Мамыр.

Республикэм спортсменхэр зэнэкъокъухэм ахэлэжъэнхэу зачъэхъазыры зыхъукъэ адигэ быракъыр зыдаштэнэу, зэнэкъо-

кур зыщыкъорэ чыпээм щагъэбыйбэтэнэу, быракъыр алыгъэу сурэтхэр атырахынэу шэнышу афэхъуягъ.

Сурэтым итхэр: Александр Евтушенкэмрэ Стлашь Мамырэ.

Гандбол. Суперлига

«Лучым» джыри дешIЭщт

«Луч» Москва — «АГУ-Адыиф» Мыекъуапэ — 27:33 (11:18).

Мэлъыльфэгъум и 25-м Москва щешлэгъэх.

«АГУ-Адыиф»: къэлэпчъэут-хэр: Ламзина, Баскакова; ешлаклохэр: Краснокутская — 1, Никулина, Кириллова, Колодяжная — 4, С. Морозова — 1, Ме-

щерякова — 1, Куцевалова — 9, Казиханова — 5, Поршина, А. Морозова — 2, Краснова — 1, Кобл — 5, Кожубекова — 3.

«Лучым» къыхэшыгъэхэр: Федорова — 7, Захарова — 6, Шанова — 5.

Ешлэгъум пчъагъэр зэрэшылтыкъуатэштыгъэр къыдэпплытэмэ, «Адыифым» теклонигъэр къызэрэдихыштыр къыхэшыгъыгъ: 1:4, 5:9, 11:18. Я 40-рэ такъикым 16:24-рэ, такъикыи 10 зытештэм 22:29-рэ хуугъэ.

Апэрэ едзыгъом Кобл Зурет дэгъоу щешлэгъ, хагъээм йэгуаор заулэрэ ридзагъ. Ангелина Ку-

цеваловам щысашу къыгъэлэгъуагъ — ябэнэзэ къэлапчъэм йэгуаор псынкээ дидзэштыгъ. Я 57-рэ такъикым А. Куцеваловам хагъээм йэгуаор ридзагъ — 26:33-рэ. А. Федоровам я 60-рэ такъикым тикомандэ икъэлапчъэ йэгуаор дидзагъ — 27:33-рэ.

Суперлигэм хэт командэхэу я 9-рэ чыпээм фэбанхэрэм «Адыифым» ашыщ. Жъоныгъуакъэм и 1-м «Адыифым» ятлонэрэу «Луч» Москва йуклэшт. Ешлэгъур Мыекъуапэ щыкъошт.

Хэутынам узчи-
кэлхэнэу Ѣыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Зыщыкъэлхэгъэх
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шъхъайэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхъайэр
игуадзэр
Мэшлээко
С. А.

Пишэдэкъыж
зыхъырэ секретарыр

Тхъаркъохъо
А. Н.

Зэхээшагъэр
ыкыи къыдэзы-
гъэкъыэр:
Адыгэ Республикаем
лъэпкэ Йоффхэмкээ,
Іэкыб къэралхэм ашы-
псэурэ тильэпкъэ-
гъухэм адярьиэ зэпхы-
ныгъэхэмкээ ыкыи
къэбар жуугъэм
иамалхэмкээ и Комитет
Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шийэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм
къайхыэр А4-кээ
заджэхэрэх тхъапхэу
зипчъагъэкээ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлъэу, шрифтыр
12-м нахь цыкунэу
щытэп. Мы шалхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхъагъэхэр редакцием
зэкигъэкъожых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушихъатыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутын Йоффхэмкээ, тел-
радиокъэтын-
хэмкээ ыкыи зэлзы-
Іэсикээ амалхэмкээ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чыпэл гъэлоры-
шшап, зэраушыхъатыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкіэмкни
пчъагъэр
4487
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 802

Хэутынам узчи-
кэлхэнэу Ѣыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Зыщыкъэлхэгъэх
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шъхъайэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхъайэр
игуадзэр
Мэшлээко
С. А.

Пишэдэкъыж
зыхъырэ секретарыр

Тхъаркъохъо
А. Н.